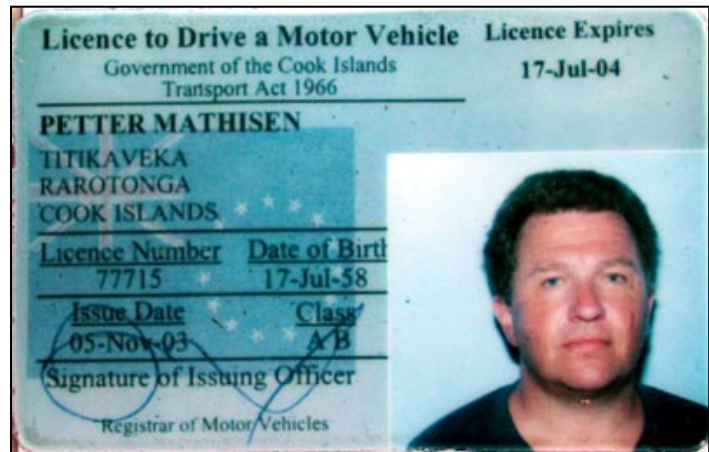

Til venstre på 2. gir

(Petter & Ellen Margrethe, Ngatangia, Rarotonga, 14. februar 2004)

Trafikkmønsteret på Cook Island er enkelt. Du holder deg på venstre side av veien og kjører enten med klokka eller mot klokka rundt øya. Enten velger du hovedveien (main-road) eller du tar bakveien (back-road). Begge disse veiene har forkjøringsrett, – alle andre må vike. Når det er sagt, skulle en tro at resten var en enkel sak. Slik er det ikke. Siden vi kom ned hit har det vært flere dødsulykker og trafikken ser ut til å være langt farligere enn all verdens stonefish og centipeder.

Det første en blir nødt til å gjøre når en ankommer øya, er å anskaffe et Cook Island-sertifikat. Det er ikke annet enn en formalia-sak som er fikset i løpet av en halv time og skaffer noen ekstra dollar i statskassa. En morsom detalj ved dette sertifikatet er at det utgår på den kommende fødselsdagen din. Undertegnede fikk

Sertifikat fra Cook Islands er blitt en standard suvenir. Her nede aksepteres ikke et internasjonalt sertifikat.

Øvelseskjøring på gressbakken foran Det rosa huset.

dermed kjørelisens for et halvt år, andre får kanskje bare for noen uker. Skulle du være i den kategorien som ikke har en A i ditt norske sertifikat, får du ikke kjøre moped (100 cc) før du har kjørt opp til ”moped-lappen”. Husets frue tilhørte denne kategorien og startet kjøreopplæringen på gressbakken foran Det rosa huset. Etter et møte med hekken og en del runder på gressplenen, dristet vi oss ut på stille bakveier for å øve på ”giring i fart”. Framgangen var påtagelig, selv om husets sønner hevdet at å sitte bakpå var som en ”nær døden opplevelse”. Etter noen dager var tiden inne for å kjøre opp til mopedsertifikatet. Av de lokale fikk vi vite at det foregikk på den måten at man kjørte rundt kvartalet til politistasjonen, mot klokken. Gjorde man det uten å velte og samtidig klarte å blinke til venstre, var det gjort. Vi gikk derfor opp ”løypa” to ganger og la opp til både å starte og kjøre på 2. gir for å slippe den plagsomme giringen. Politimannen som ledet seansen gav følgende enkle instruksjon før oppkjøringen: ”Her på øya har vi venstrekjøring, for det meste er det 40 km/t, og pass nå på at dere ikke velter!”. Deretter fulgte oppkjøringen som ganske riktig gikk til venstre rundt politistasjonen, - på 2. gir.

Du kjenner gjerne nybegynnerne igjen på noen skrubbsår, bøyde speil og en "Island Tattoo". Det er brannsåret en får dersom en går av på feil side av mopeden og legger leggen inntil det varme eksosrøret. Det er det så mange som gjør at det altså er blitt et slags tatovert visittkort fra øya. Alle kjører moped. Enkelte er så digre her nede at de formelig pakker inn mopeden med kropp på alle kanter, og det er bare den putrende lyden og de to hjulene som forteller at det er en mopedist. Småbarn sitter bakpå sammen med mor, og er for sikkerhets skyld knyttet fast til henne med en pareau slik at de ikke faller av når de sovner, - for sovner gjør de inntil ryggen til mor.

Cooks Corner i sentrum av Avarua er knutepunktet for all busstrafikk på øya.

Men man behøver slett ikke ha motorsykkel eller bil for å komme rundt på øya. Det går busser kontinuerlig rundt den 32 km lange hovedveien, en i hver retning. Knutepunktet er buss-stoppen på Cook's Corner i Avarua. Bussene er bygget i Japan og er tilpasset en menneskerase som ikke på noen måte ligner den vi finner her nede. Det har den konsekvensen at man er nødt til å kapre to seter for å få plass til hele legemet sitt. Enkelte velbygde amerikanske turister og innflyttere fra Samoa kunne sikkert trenge både 3 og 4 seter. Buss-sjåførene kjenner en igjen etter 2-3 turer, og har du ikke med barna eller kona på turen spør de hvor de er blitt av. Vi ble plukket opp og satt av like utenfor Det rosa huset og etter en stund var "The pink house" blitt en fast holdeplass som ble ropt ut selv når vi ikke var med.

Den norske familien Anne Synnøve, Peder, Karsten Rune og Tobias tar clockwise-bussen hjem etter et besøk hos oss øst på øya.

Trafikken domineres av mopeder og "trucker", -biler med et lite lasteplan hvor det er plass til barna og svigermor. Noen har innrettet seg med hvite plaststoler og krakker som en privat buss. Men det er også de som har kostet på seg staslige kjøredoninger. Fra tid til annen er den lykkelige eieren av en Rolls Royce ute og triller, og en hører øyas eneste Harley Davidson brumme forbi. Men vi holder oss til mopeden og vil heller lunte sakte av gårde på back-road. Det er en vei som snirkler seg mellom jordlapper og store mangotrær. De høye, grønnkledde fjellene reiser seg på innsiden av veien og sender tankene i retning av Sunnmørsalper og det grønne Bali. De fleste hilser hyggelig med et lite nikk. Bikkjene glør dovent på oss som kjører forbi, og noen ganger kjekker de seg med å springe litt og bjeffe før de gir

opp og legger seg ned igjen. Turen inn til Avarua tar gjerne dobbelt så lang tid når en bruker back-road, men det er noen gode og sakte minutter.

Trafikk-kontroll er en sporadisk sak og ikke noe å frykte dersom man har et sertifikat å vise fram. Det var det de manglet de svenske jentene som hadde lagt en planke over salen på mopeden og laget sitteplass til alle fire! Sakte putret de blonde jenten på back-road under store mangotrær og palmer. Ryktet hadde opplagt gått langs veien og telefonene hadde nådd politistasjonen. Ikke lenge etter var øyas samtlige tre politimotorsykler på sporet etter de blonde jentene. Hvorvidt den

Hovedveien passerer utenfor Det rosa huset. Trafikken er ikke påtagelig tett.

Utfordrende skilting. Her må en både passe seg for jetfly og hunder. (Når lærte forresten hunder å lese skilt?)

det vært en del diskusjon etter denne sommerens ulykker, og flere har ropt om flere alkoholkontroller. Problemet er imidlertid at man kunne komme til å måtte stoppe noen, kanskje inndra sertifikatet og domfelle en stakkar. Dersom man startet en slik praksis kunne jo ingen være trygg lenger, verken politimesteren, statsministeren eller søstera til politikonstabelen. Altså velger man en lav profil. Så kan man spørre seg hvordan en samtale forløper dersom en **blir** stoppet. Informerte kilder forteller at den lyder omtrent slik:

- Hei, hvordan står det til?
- Jo, takk bare bra.
- Hvor skal du hen, da?
- Jeg skal hjem.
- Det er bra. Har du drukket?
- Ja, et par øl.
- Kjør forsiktig da du, - og hils!

betydelige utrykningen skyltes manglende sertifikat, 4 på en motorsykkel eller det lyse lange håret, er uvisst.

Vi kan ikke riktig huske hvor vi så plakaten, men den handlet om kjøring i alkoholpåvirket tilstand. Den lød omtrent som så: *Please don't drink and drive! But if you cannot avoid drinking – at least drive carefully!* Det var en from bønn og den gav omtrent uttrykk for holdningen som eksisterer til kombinasjonen alkohol og kjøring. Man tar det ikke svært alvorlig. I avisene har

Tre herrer på to hjul = en for mye.

Vi ser enden på oppholdet på Cook-øyene og spør oss selv fra tid til annen om hva vi vil savne når vi kommer hjem. En ting er klart: Vi kommer til å savne turene på back-road hjem fra byen en sen kveld. Lydene, luktene, griser og høner som springer over veien, - og varmen fra en som sitter tett inntil.